

Sygn. akt VIII U 3411/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 października 2017 roku.

Sąd Okręgowy w Lublinie VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie: Przewodniczący – Sędzia S.O. Zofia Kubalska

Protokolant – sekretarz sądowy Ewelina Parol

po rozpoznaniu w dniu 3 października 2017 roku w Lublinie

sprawy M. T.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania M. T.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

z dnia 28 września 2016 roku znak (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala M. T. prawo do emerytury od dnia (...)roku.

Sygn. akt VIII U 3411/16

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzją z dnia 28 września 2016 roku odmówił M. T. prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że wnioskodawca nie udowodnił wymaganego 15-letniego okresu pracy w takich warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Nie przedłożył bowiem świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach (decyzja – k. 20 a.e.).

M. T. złożył odwołanie od powyższej decyzji uzasadniając, że posiada wymagany okres 15 lat pracy w szczególnych warunkach, na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, którą wykonywał w Oddziale (...) w A. oraz w (...) SA w P. Zakład w A.. Wskazał, że okoliczność taką potwierdzić mogą świadkowie (odwołanie – k. 2 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, argumentując jak w zaskarżonej decyzji (odpowiedź na odwołanie – k. 4 a.s.).

Sąd Okręgowy w Lublinie ustalił, co następuje:

M. T. urodził się (...). W dniu 22 sierpnia 2016 roku złożył wniosek o emeryturę (wniosek – k. 1-4 a.e.).

Do wniosku dołączył m.in. świadectwo pracy z dnia 31 maja 1992 roku, zgodnie z którym w okresie od dnia 3 stycznia 1978 roku do dnia 31 maja 1992 roku był zatrudniony w Oddziale (...) w A., w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kierowcy. Natomiast zgodnie z kolejnym świadectwem pracy z dnia 30 listopada 1994 roku był zatrudniony w (...) SA Zakładzie w A. od dnia 1 czerwca 1992 roku do dnia 30 listopada 1994 roku, w pełnym wymiarze czasu pracy,

na stanowisku kierowcy. W obu świadectwach brak jest informacji o wykonywaniu pracy w warunkach szczególnych (świadectwa pracy – k. 8-9 a.e.).

W dniu 28 września 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydał zaskarżoną decyzję, odmawiając wnioskodawcy prawa do emerytury wcześniejszej z powodu braku udowodnienia 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych. Jednocześnie wnioskodawca spełnił pozostałe warunki do przyznania świadczenia, tj. osiągnął wiek emerytalny 60 lat, przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego ale złożył wniosek o przekazanie środków za pośrednictwem ZUS na dochody budżetu państwa a ponadto na dzień 1 stycznia 1999 roku osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat, tj. 26 lat, 3 miesiące i 3 dni (decyzja – k. 20 a.e.).

W okresie zatrudnienia w Oddziale(...) w A. od dnia 3 stycznia 1978 roku, a następnie w (...) SA od dnia 1 czerwca 1992 roku do dnia 30 listopada 1994 roku M. T. pracował jako kierowca samochodów ciężarowych. Jeździł samochodem-cysterną marki (...) o dopuszczalnej masie całkowitej 36 ton, samochodem-wywrotką z przyczepą marki (...) o dopuszczalnej masie całkowitej 35 ton oraz samochodem marki (...) o masie ponad 5 ton. W okresie pracy cysterną, do jego obowiązków należało przewożenie tłuszczów płynnych z zakładu w A. do innych miejscowości, jak P. lub N.. Podczas pracy na wywrotce rozwoził mączki mięsno-kostne z A. do Wytwórni (...) w R. i R.. Załadunek i rozładunek towaru odbywał się mechanicznie.

M. T. w okresie zatrudnienia nie kierował samochodami o dopuszczalnej masie całkowitej poniżej 3,5 tony. Samochód ciężarowy był mu przydzielony na stałe, a w przypadku awarii przesiadał się do innego pojazdu. Usuwaniem awarii zajmowali się mechanicy. Podczas zatrudnienia w (...) SA wnioskodawca korzystał z urlopu bezpłatnego w okresie od dnia 18 lipca 1994 roku do dnia 30 listopada 1994 roku (zeznania wnioskodawcy – k. 23v, 24v, 42v a.s., zeznania S. S. – k. 24 a.s., zeznania J. L. – k. 24 a.s., dokumentacja płacowa – k. 39 a.s., świadectwa pracy – k. 8, 9 a.e.).

Stan faktyczny w niniejszej sprawie został ustalony na podstawie dowodów z zeznań świadków i zeznań wnioskodawcy oraz dowodów z dokumentów.

Zeznania świadków S. S. i J. L. zostały uznane za wiarygodne. Obaj świadkowie pracowali w okresie spornym i potwierdzili, że wnioskodawca był zatrudniony jako kierowca samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Wskazali również, że w przypadku awarii nie było przestojów, a kierowcy przesiadali się do innego samochodu. Ich zeznania były spójne i wzajemnie uzupełniające się.

Zeznania wnioskodawcy M. T. również zostały obdarzone wiarą. Są tożsame z zeznaniami świadków i dowodami z dokumentów. Jediną niespójnością był wskazywany przez wnioskodawcę 1,5 miesięczny okres pobytu na urlopie bezpłatnym. Ze świadectwa pracy z dnia 30 listopada 1994 roku wynika natomiast, że urlop bezpłatny trwał niespełna 4,5 miesiąca. Okoliczność ta nie miała jednak wpływu na rozstrzygnięcie.

Dowody z dokumentów również zostały obdarzone wiarą. Brak jest co prawda akt osobowych pracowników zatrudnionych w (...) SA (k. 38 a.s.), jednak przesłana dokumentacja płacowa jest wystarczająca do ustalenia, że wnioskodawca pracował w spornym okresie na stanowisku kierowcy.

Sąd Okręgowy w Lublinie rozważył, co następuje:

Odwołanie jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 roku, poz. 887, tekst jedn. ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat – dla mężczyzn oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27. Emerytura taka przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia

do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Według art. 32. ust. 2 cytowanej ustawy za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia.

Ponadto zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 roku, nr 8, poz. 43) okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Według § 3 cytowanego rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia. Natomiast § 4 ust. 1 rozporządzenia stanowi, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W niniejszej sprawie bezsporne jest, że wnioskodawca osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat, był członkiem otwartego funduszu emerytalnego, jednak wniósł o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku, za pośrednictwem ZUS, na dochody budżetu państwa, a ponadto na dzień 1 stycznia 1999 roku osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat. Jedynym warunkiem, którego nie uznał organ rentowy było nieudowodnienie co najmniej 15-letniego okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych. Zakład nie kwestionował przy tym samego faktu zatrudnienia wskazując, że nie zaliczył okresów pracy w warunkach szczególnych z uwagi na brak dokumentacji poświadczającej taką okoliczność.

Brak wskazania w świadectwie pracy informacji o wykonywaniu pracy w warunkach szczególnych, bądź błędne wskazanie takiej okoliczności nie może powodować negatywnych konsekwencji dla pracownika w sytuacji, gdy taką okoliczność wykaże za pomocą innych dowodów. Świadectwo pracy nie jest bowiem dokumentem urzędowym i w postępowaniu sądowym jest traktowane jako dokument prywatny w rozumieniu art. 245 k.p.c. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2009 r., I UK 24/09, LEX nr 518067). Należy mieć również na uwadze treść art. 473 k.p.c., zgodnie z którym sąd rozpoznający sprawę z zakresu ubezpieczeń społecznych, przy ustalaniu spornych okoliczności może korzystać z wszelkich środków dowodowych, w szczególności może w celu sprawdzenia faktów niewynikających dostatecznie z treści przedłożonych do sprawy dokumentów przeprowadzić dowód ze świadków lub z przesłuchania stron. Regulacja ta ma pierwszeństwo przed instrukcyjną normą przewidzianą w § 2 ust. 2 powołanego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku, zgodnie z którą okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów resortowych. A zatem w postępowaniu sądowym treść świadectwa pracy nie jest wiążąca i ubezpieczony może dowodzić innymi środkami fakt wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Mając powyższe na względzie, Sąd w oparciu o przeprowadzone dowody z zeznań świadków i wnioskodawcy, a także dowodów z dokumentów ustalił, że M. T. w okresie zatrudnienia w Oddziale(...)w A. od dnia 3 stycznia 1978 roku do dnia 31 maja 1992 roku, a następnie w (...) SA od dnia 1 czerwca 1992 roku do dnia 17 lipca 1994 roku (łącznie 16 lat, 6 miesięcy i 16 dni) stale i w pełnym wymiarze czasu prace w warunkach szczególnych kierowcy samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, wymienione w załączniku do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku, w wykazie A, dziale VIII „W transporcie i łączności”, pod poz. 2. „Prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, specjalizowanych, specjalistycznych (specjalnych), pojazdów członowych i ciągników samochodowych balastowych, autobusów o

liczbie miejsc powyżej 15, samochodów uprzywilejowanych w ruchu w rozumieniu przepisów o ruchu na drogach publicznych, trolejbusów i motorniczych tramwajów”.

Tym samym Sąd ustalił, że wnioskodawca udowodnił co najmniej 15-letni okres pracy w szczególnych warunkach na dzień 1 stycznia 1999 roku, w związku z czym spełnił wszystkie ustawowe przesłanki do przyznania mu prawa do emerytury. Sąd zmienił więc zaskarżoną decyzję i ustalił M. T. prawo do emerytury od dnia (...) roku, tj. od dnia spełnienia wszystkich warunków (wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym).

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy w Lublinie, na podstawie powołanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., orzekł jak w sentencji wyroku.